

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Jurbarko ligoninės vyriausiojo
gydytojo

2024 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. VK-83

SLAUGYTOJO PADĖJĖJO PAREIGINIAI NUOSTATAI NR. 106

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši pareiginiai nuostatai nustato įstaigoje dirbančių slaugytojo padėjėjų kvalifikacijos įgijimo reikalavimus ir šių specialistų profesinę kompetenciją, teises ir pareigas.

2. Šios pareiginiai nuostatai privalomos asmenims, einantiems slaugytojo padėjėjo pareigas įstaigoje.

3. Slaugytojo padėjėjas profesinę veiklą vykdo kartu su slaugytoju asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti bendrosios praktikos slaugos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir bendrosios praktikos slaugytojas, arba slaugytojo padėjėjas.

4. Slaugytojo padėjėjo tiesioginis vadovas – skyriaus vyresnysis slaugytojas arba vyresnysis radiologijos technologas. Vykdydamas savo veiklą vadovaujasi Sveikatos apsaugos ministro 2000 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 220 „Dėl slaugytojo padėjėjo kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, šia pareiginiais nuostatais, įstaigos įstatais (nuostatais), vyriausiojo gydytojo įsakymais, kokybės vadybos dokumentais, kitais vidaus dokumentais.

5. Pareiginiuose nuostatuose naudojama sąvoka: slaugytojo padėjėjas – asmuo, įgijęs slaugytojo padėjėjo kvalifikaciją.

6. Su pareiginiais nuostatais slaugytojo padėjėjas supažindinamas pasirašytinai įdarbinimo metu, prieš pradedant darbą skyriuje, keičiantis pareiginiams nuostatams.

II. SLAUGYTOJO PADĖJĖJO PROFESINĖ KVALIFIKACIJA

7. Teisę dirbti slaugytojo padėjėju turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs slaugytojo padėjėjo kvalifikaciją.

8. Slaugytojo padėjėjo kvalifikacija įgyjama baigus ne trumpesnę kaip 50 kreditų apimties Slaugytojo padėjėjo profesinio mokymo programą formaliojo švietimo institucijoje.

9. Slaugytojo padėjėjo kvalifikaciją įgijusiais laikomi asmenys, kurie atitinka vieną iš šių sąlygų:

9.1. yra išklause ne trumpesnę kaip 360 val. trukmės Slaugos padėjėjo specializacijos programą;

9.2. yra išklause ne trumpesnę kaip 360 val. trukmės kvalifikacijos programą „Slaugė-padėjėja (slaugas-padėjėjas) gydymo įstaigoje“ ir turi tai patvirtinantį pažymėjimą;

9.3. iki 2019 m. rugpjūčio 31 d. priimti mokytis ir išklause ne trumpesnę kaip 360 val. trukmės Slaugytojo padėjėjo mokymo programą ir turi tai patvirtinantį pažymėjimą;

9.4. aukštojoje mokykloje studijuoja pagal slaugos arba akušerijos studijų programą ir yra baigę pirmą kursą bei turi mokymo įstaigos išduotą tai patvirtinantį dokumentą (akademinę pažymą);

9.5. universitete studijuoja pagal medicinos studijų programą ir baigę antrą kursą bei turi universiteto išduotą tai patvirtinantį dokumentą (akademinę pažymą);

9.6. yra įgiję bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją ar bendrosios praktikos slaugytojo profesinei kvalifikacijai prilyginamą profesinę kvalifikaciją;

9.7. yra įgiję akušerio profesinę kvalifikaciją ir turi tai patvirtinantį dokumentą.

III. SLAUGYTOJO PADĖJĖJO PROFESINĖ KOMPETENCIJA

10. Slaugytojo padėjėjo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs slaugytojo padėjėjo kvalifikacijai įgyti skirtą profesinio mokymo programą bei nuolat tobulindamasis, atsižvelgdamas į nuolatinę mokslo ir praktikos pažangą.

11. Slaugytojo padėjėjas turi žinoti:

- 11.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
- 11.2. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis;
- 11.3. sveikatos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus;
- 11.4. asmens sveikatos priežiūros specialistų komandinio darbo principus;
- 11.5. sveikatos stiprinimo ir ligų profilaktikos principus;
- 11.6. darbuotojų saugos ir sveikatos principus;
- 11.7. higienos normų, aseptikos ir antiseptikos reikalavimus;
- 11.8. žmogaus organizmo sandarą, organų bei organų sistemų funkcijas;
- 11.9. medicinos priemonių (prietaisų) veikimo ir valdymo principus;
- 11.10. medicininės reabilitacijos principus;
- 11.11. medicinos priemonių (prietaisų) paruošimo dezinfekcijai ir sterilizacijai būdus.

12. Slaugytojo padėjėjas turi išmanyti:

12.1. socialinių, kultūrinių, religinių, ekonominių, istorinių ir (ar) politinių veiksnių įtaką žmogaus sveikatai;

- 12.2. profesinės etikos nuostatas ir principus;
- 12.3. patologinių procesų žmogaus organizme principus;
- 12.4. slaugos proceso principus.

13. Slaugytojo padėjėjas turi gebėti:

13.1. įgytas teorines žinias ir praktinius gebėjimus pritaikyti teikdamas slaugos paslaugas pacientams;

13.2. dirbti su elektroninės sveikatos informacine sistema;

13.3. atpažinti pablogėjusią paciento sveikatos būklę ir apie tai informuoti slaugytoją ir (ar) gydytoją;

13.4. identifikuoti įvairaus amžiaus asmenų fiziologinius poreikius;

13.5. identifikuoti psichikos sveikatos sutrikimų turinčių pacientų slaugos poreikius;

13.6. pagal savo kompetenciją naudotis slaugos priemonėmis ir jų dezinfekcijai bei priežiūrai reikalinga įranga;

13.7. savarankiškai atlikti slaugytojo padėjėjo veiksmus:

13.7.1. palydėti pacientą į palatą, supažindinti su laikina gyvenamąja aplinka asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, parodyti lovą, paaiškinti pacientui ir jo šeimos nariams naudojimosi funkcinę lovą, pagalbos iškviatimo sistema taisyklės, supažindinti su pacientų lankymo ir skyriaus vidaus taisyklėmis;

13.7.2. vaikstantiems pacientams parodyti, kur yra tualetas, asmens higienos patalpos, paaiškinti, kaip jomis naudotis;

13.7.3. skubiai reaguoti į paciento kvietimo signalus;

13.7.4. paruošti valymo ir dezinfekavimo tirpalus;

- 13.7.5. dezinfekuoti medicinos priemonės (prietaisus);
- 13.7.6. ruošti tvarsliaavą;
- 13.7.7. ruošti, pakuoti medicinos priemonės (prietaisus) sterilizavimui, juos sandėliuoti;
- 13.7.8. prižiūrėti lašelinės infuzijos procedūrą – informuoti slaugytoją arba akušerį apie infuzijos eigą (atsižvelgiant į paciento subjektyvią savijautą, lašėjimo greitį ir tirpalo likutį);
- 13.7.9. padėti vemiančiam pacientui;
- 13.7.10. atlikti akių, ausų, nosies higieninę priežiūrą;
- 13.7.11. atlikti burnos ertmės (dantų, dantų protezų, liežuvio, gleivinės) higieninę priežiūrą;
- 13.7.12. nuprausti pacientą ar padėti pacientams nusiprausti lovoje, vonioje ar duše ir užtikrinti jų saugumą;
- 13.7.13. kloti paciento lovą, keisti patalynę;
- 13.7.14. padėti pacientui nusirengti ir apsirengti;
- 13.7.15. padėti pacientui keisti kūno padėtį lovoje, kėdėje, vežimėlyje, suteikti patogią padėtį;
- 13.7.16. bendrauti su pacientu laikantis pagrindinių slaugos principų;
- 13.7.17. mokyti pacientą asmens higienos;
- 13.7.18. transportuoti pacientą naudojant papildomas priemones;
- 13.7.19. matuoti ir registruoti arterinį kraujo spaudimą;
- 13.7.20. matuoti ir registruoti kūno temperatūrą;
- 13.7.21. pamaitinti pacientą arba padėti pacientui pavalgyti;
- 13.7.22. išdalyti pacientams maistą ir surinkti indus;
- 13.7.23. keisti sauskelnes, įklotus ir vienkartinės paklodes;
- 13.7.24. uždėti kompresus ir pavilgus;
- 13.7.25. uždėti šildyklę ar šaldyklę;
- 13.7.26. atlikti antropometrinius matavimus: sverti pacientą, matuoti ūgį, matuoti kitas paciento kūno apimtis;
- 13.7.27. skaičiuoti ir registruoti paciento pulsą;
- 13.7.28. surinkti paprastus bandinius tyrimams (išmatų, šlapimo, skreplių, skrandžio ir kt.), pakuoti ir gabenti juos į laboratoriją;
- 13.7.29. padėti pacientui judėti pagal slaugytojo ar gydytojo nurodymus;
- 13.7.30. skatinti šlapinimosi refleksą;
- 13.7.31. atlikti lytinių ir šalinimo organų higieninę priežiūrą;
- 13.7.32. parinkti ir paduoti pacientui pakišamuosius indus (basoną, šlapinimosi indą vyrams „antelę“);
- 13.7.33. padėti pacientui tualete ir naudojantis tualetu kėdėje;
- 13.7.34. ištuštinti ar pakeisti šlapimo surinktuvus ir pagal kompetenciją registruoti duomenis apie turinio kiekį;
- 13.7.35. padėti pacientui persikelti į vežimėlį ar kėdę;
- 13.7.36. padėti pacientui naudotis judėjimo kompensacinės technikos priemonėmis (vaikštynėmis, lazdomis, ramentais, vežimėliu ir kt.);
- 13.7.37. padėti pacientui naudotis liftu;
- 13.7.38. vesti pacientą pasivaikščioti arba lydėti jį;
- 13.7.39. reguliuoti funkcinę lovą;
- 13.7.40. vykdyti kurjerio funkciją;
- 13.7.41. mirus pacientui, pasirūpinti, kad skyriuje likę paciento daiktai būtų perduoti jo artimiesiems;
- 13.7.42. išvykstant pacientui ar perkeltant jį į kitą skyrių, pasirūpinti, kad jo daiktai būtų perduoti pacientui ar jo artimiesiems;

13.7.43. padėti pacientui atlikti galvos plaukų higieninę priežiūrą, šukuoti, pinti, rišti, segti plaukus;

13.7.44. atlikti rankų ir kojų nagų priežiūrą;

13.7.45. skusti barzdą;

13.7.46. skusti plaukuotas kūno dalis, ruošiant pacientą įvairioms medicininėms procedūroms;

13.7.47. valyti ir dezinfekuoti aplinkos (patalpų, daiktų, įrenginių) paviršius;

13.7.48. surinkti ir rūšiuoti medicininės ir kitas atliekas;

13.7.49. gabenti medicininės atliekas į sveikatos priežiūros įstaigos atliekų rūšiavimo saugyklas;

13.7.50. naudoti įvairias pacientų kūno padėties keitimo ir perkėlimo pagalbines priemones;

13.7.51. pildyti paciento kūno padėties keitimo grafiką ir pagal savo kompetenciją grafiko duomenis įrašyti slaugos dokumentacijoje;

13.7.52. paimti tepinėlį iš nosies landos priekinės dalies;

13.8. kartu su slaugytoju arba akušeriu atlikti šiuos slaugos arba akušerijos veiksmus:

13.8.1. stebėti pacientą pagal slaugytojo ar akušerio nurodymus;

13.8.2. padėti pacientui įvairių procedūrų metu;

13.8.3. maitinti pacientą zondų ar per stomą;

13.8.4. įvertinti paciento savirūpos įgūdžius;

13.8.5. įvertinti paciento aplinkos saugumą;

13.8.6. sugirdyti pacientui skirtus vaistinius preparatus, įsitikinti, kad pacientas vaistus suvartojo tinkamai;

13.8.7. kai pacientas dėl savo sveikatos būklės arba prie jo prijungtos medicinos priemonės (prietaiso) yra tiesiogiai priklausomas nuo sveikatos priežiūros specialistų ir jam reikalinga daugiau nei vieno darbuotojo fizinė pagalba:

13.8.7.1. kloti paciento lovą, keisti patalynę;

13.8.7.2. keisti paciento kūno padėtį, suteikti patogią padėtį;

13.8.7.3. keisti paciento baltinius;

13.8.7.4. atlikti paciento higieninę priežiūrą;

13.8.7.5. maitinti ir girdyti pacientą;

13.8.8. keisti sauskelnės ar įklotus;

13.8.9. padėti naudotis pakišamaisiais indais (basonu, šlapinimosi indu vyrams „antele“);

13.8.10. saugiai transportuoti pacientą;

13.8.11. atlikti paciento galvos plaukų higieninę priežiūrą, šukuoti, pinti, rišti, segti plaukus;

13.8.12. daryti valomąsias klizmas;

13.8.13. asistuoti slaugytojui arba akušeriui įkišant šlapimo takų kateterį, prižiūrėti jį;

13.8.14. stebėti diurezę;

13.8.15. stebėti paciento tuštinimąsi ir šlapinimąsi;

13.8.16. padėti pacientui naudotis įvairiais protezais;

13.8.17. padėti tvarstyti;

13.8.18. skatinti ir padrašinti pacientą judėti;

13.8.19. ruošti, pakuoti medicinos priemones (prietaisus) sterilizavimui, jas sandėliuoti;

13.8.20. asistuoti slaugytojui arba akušeriui atliekant funkcinis, instrumentinius ar intervencinius tyrimus;

13.8.21. gebėti dirbti sterilioje aplinkoje;

13.8.22. rūpintis mirštančiu ar mirusiu pacientu bei jo artimaisiais;

13.8.23. padėti tvarkyti mirusiojo kūną;

13.8.24. atlikti injekcijas į raumenis Aprašo 9.4 ir 9.5 papunkčiuose nurodyti asmenys, turintys aukštosios mokyklos išduotą dokumentą, patvirtinantį, kad jie yra įgiję injekcijoms į raumenį atlikti reikalingas kompetencijas;

IV. TEISĖS

14. Slaugytojo padėjėjas turi teisę:
- 14.1. verstis slaugytojo padėjėjo praktika šių pareiginių nuostatų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 14.2. tęsti studijas aukštojoje mokykloje, persikvalifikuoti, įgyti mokslinius laipsnius;
 - 14.3. atsisakyti teikti slaugos padėjėjo paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia realų pavojų paciento, slaugytojo padėjėjo sveikatai ar gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;
 - 14.4. gauti darbui būtiną informaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 14.5. į saugias ir sveikas darbo sąlygas;
 - 14.6. dalyvauti įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones;
 - 14.7. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, kuriant ir diegiant naujas slaugos ir informacijos technologijas;
 - 14.8. dalyvauti įstaigos, slaugytojų padėjėjų susirinkimuose;
 - 14.9. teikti pasiūlymus, kaip gerinti darbo sąlygas slaugos padėjėjų paslaugų kokybei užtikrinti;
 - 14.10. turi ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų teisių.

V. PAREIGOS

15. Slaugytojo padėjėjas privalo vadovautis Lietuvos medicinos norma MN 21:2000 „Slaugytojo padėjėjas. Funkcijos, pareigos, teisės, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“, bei:
- 15.1. versdamasis slaugos padėjėjo praktika laikytis teisės aktuose nustatytų reikalavimų;
 - 15.2. teikti kokybiškas slaugos padėjėjo paslaugas;
 - 15.3. tvarkyti būtinąją dokumentaciją ir teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 15.4. laikytis asmens sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarkos taisyklių;
 - 15.5. vykdyti saugos darbe taisyklių ir higienos normų reikalavimus;
 - 15.6. laikytis slaugos profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
 - 15.7. pastebėjęs kito sveikatos priežiūros specialisto padarytą klaidą, nedelsdamas turi informuoti tą klaidą padariusį asmenį ir jo tiesioginį vadovą;
 - 15.8. teikti informaciją apie paciento sveikatą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 15.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 15.10. laikytis veiklos – slaugos padėjėjo praktikos sąlygų;
 - 15.11. naudoti medicinos prietaisų saugos techninio reglamento reikalavimus atitinkančius medicinos prietaisus, kurie instaliuojami, naudojami ir prižiūrimi vadovaujantis Medicinos prietaisų instaliavimo, naudojimo ir priežiūros tvarkos aprašu;
 - 15.12. bendradarbiauti su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
 - 15.13. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.
 - 15.14. tobulinti profesinę kvalifikaciją teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 15.15. tikrintis sveikatą pagal patvirtintą grafiką.

VI. ATSAKOMYBĖ

16. Slaugytojo padėjėjas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Su pareiginiiais nuostatais susipažinau ir įsipareigoju juos vykdyti:

(Vardas, pavardė)	(parašas)	(data)
